

PIO XII Y LA FILOSOFIA PERENNE ANTE LAS CIENCIAS

por JAIME ECHARRI, S. I.

SUMMARIUM.—*Posteaquam indicatur quam sit cordi Pio XII problema scientificum hodiernum, notatur ipsum uti ordinarie in hac re magisterio, quod non sit per se peremptorium sed quod ita ducat investigatores catholicos ut tamen minime compescat eorumdem impulsus. Deinde, in prima parte, exponitur quomodo S. Pontifex agnoscat atque exaltet valorem positivum ac quodammodo divinum scientiae, praesertim quatenus ipsa scrutatur et cognoscere facit mundum, qui est opus simul ac donum Dei, contra eos qui uno vel alio modo viderentur pertimescere scientiam ac thecnicos progressus ab ea dimanantes. Ideo non cunctatur dicere scientiae cultores esse inventores intentionum Dei atque interpretes authenticos naturae. In secunda parte exponitur quantum extollat Pius XII scientias naturae amice componi posse ac debere cum philosophia naturae, huiusmodi unitatem derivans ex triplici unitate, scilicet ex unitate obiecti materialis (mundi sensibilis), ex unitate subiecti (hominis), et ex unitate originis ultimi (Dei). In tertia parte tandem exponitur quid S. Pontifex innuat in particulari de distinctione scientiarum naturae et philosophiae naturae. Scientia insignitur eo quod incipiat a sensu et terminetur ad sensum, ac praeterea eo quod mundum consideret fragmentarie seu per partes magis analytice, dum philosophia e contra transcendit sensus et non terminatur ad eos quatenus attingit in realitate sensibili magis universalia ac necessaria seu absoluta, mundumque considerat non fragmentarie sed synthetice atque in mutuis relationibus suarum partium, etc. Notatur tamen Pium XII relinquere ulteriori investigationi atque definitioni peritorum in quo stet magis specificae ac propriae elementum rationale, quod etiam in scientia datur —ut patet— quodque est eidem peculiare.*

Me toca hablar, en este homenaje universitario al S. Padre, de un tema, que no voy a poner por encima de otros. Pero sí se hace preciso subrayar desde el principio que es un tema, al que S. S. ha dedicado constantemente una particular atención. El interés, que le ha merecido siempre, bien puede calificarse de extraordinario.

El problema de la «filosofía perenne ante las ciencias» está presente en los 18 años de su Magisterio fecundo, sin más excepción que la de los

“Salmanticensis”, 3 (1956).